

מסורת הש"ס

(א) וְלָקַחְתָּן נָטוּן, (ב) וְלִשְׁעִיל הָיָה, (ג) שִׁיר לְשִׁעֵל, (ד) גִּי מַהֲרִים וְשֵׁן לִחְלָק בֵּין כִּי הוּא עֵינִי בְּפָנֶי עַלְמָא, (ה) וְנָעִיב הֵיטִיב טוֹבֵא בְּהַמְדִּיר דָּף עַי: וְעֵינֵי חוּס' חוֹלֵין נָא. ד"ה המזלזל,

 הגהות הב"ח
(א) גמ' מכה בלואה מקום שמוכל: (ב) שם תניא חידך בדיקה חלוקה. ג"כ ס"א עצמה וחלוקה: (ג) תוס' ד"ה כר' נחמיה וכו' והוא משמיה. ג"כ עיי' באשר"י בפ' האשה: (ד) ד"ה ומו וכו' הוה מזי למפוך והא דאמור בס"ק דלא מחזקינן טומאה במקום למקום כו"י יט לחלק בין:

 הגהות מהר"ב רנשבורג
[א] תורה מורה וכו' ורב אשי נמי מורה. ג"כ עיי' שו"ת רמ"א סי' 15 בריש דבריו דלא משמע הכי ועיי' סד"ש סי' ק"ך דף מה ע"א ד"ה ותרס אלמל בניני כחמים ועירוש עוד סי' קפג ס"ק כ':

 לענין רש"י
ייר"ט [ייר"ט]. אחורי הבדך. אורדיר"ר. להשתות (לערוך את חוטי השתי לקראת האריגה).

 מוסף רש"י
אינו מקבל כתמים. כלומר לא גזרו על כתמים (קמחו וכו'). אין שונין בטהרות. שמה עכשיו נגע וקודם לכן לא נגע. או חילוף (יעיר הו').

מדרבנן. דלמא ארגשה ולאו אדעתה: **רב אשי אמר**. טעמא דשמואל דאמר לעיל [12:] דדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי נחמיה ס"ל דאמר לא הזכירו חכמים גזרת כהם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הך תיובתא לאו קושיא נינהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל: **אלא רב ירמיה מדפסי**. דקבלה לתיובתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה לתיובתא מכלל דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איירא קרקע אפילו גלימא נמי דדקה בטילת וישבה עליה ואחר כך מנאה דס טהורה שלא הרגישה: **בלוארה**. אס נמנאל דס כנגד תורפה יכולה לתלות בזמנה של לוארה שפעמים שמטה את לוארה לפניה ונופל דס המכה על תחתית חלוקה: **על כהפס שאינה יכולה לפנות**. שאין דס בא מכתפה ונופל לפניה אין מולה: ואין **אומרים בידה נטלנו**. ממכה שזכתפה והציאתו לפניה: **עציד דמתרמי**. תחת אותו מקום ודס נוטף עליו: **על קשרי אכזעוטיה**. היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת דדיקה לא נגענה מ"ט טמאה: **לאו משום דאמרינן בדיקה באידך ידא ונגעה**. יד שבדיקה על גב חצירתה: **עד היכא**. קרוי פנים מעובי השוק ולא אמרינן דלדין נינהו: **עד מקום חצק**. ספק. וכדדומה לי שהוא קפץ היכר והשוק שקורין ייר"ט וקאמר עד מקום שהוא מתחיל קרוי פנים וחצק היא מתחת הגידין שחובקין היכר והשוק יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שבת דף סד.) את הקילקוי ואת החצק: **כשיר**. רלוועה צעיגול כלמיד: **מהו**. מי מספקינן דדס הגדה או לאו: **כרלוועה**. לאורך היכר דהיינו אורחיה כשנופל ושומת נעשה כרלוועה: **במשפיעא**. עס המסכת דשמשון (שופטים טו) מתרגמינן עס משפיעא. שהיתה מסכת טווי לאריג ומנאל דס על השתי: **חזייל וסיסי**. כדרך שעשתה עד עכשיו שהלכה ושבה אי מתרמי שהטווי המוסך שקורין אורדיר"ר בא בין רגליה כנגד אותו מקום טמאה: והפניא אין **שונין בטהרות**. גבי מתעטף בטילתו וטהרות וטמאות בלדו בפ"ק (לעיל דף ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור ואס אי אפשר אל"כ נגע טמא רבן שמעון בן גמליאל אומר אע"פ דלא אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שונין בטהרות דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא הוה הכי: **כי אמרינן אין שונין לקולה**. כגון בזה"ל דא"ל לו אא"כ נגע וטמא ואנן ינקו וימנאל ליה שנה להקל אבל הכא חומרא הוא דמסתמא טהורה דהא לא על בשרה ולא על חלוקה אשתכח והאי דאמר

תזייל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: **דבר זה**. היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כו': **חלוקה של קצרה**. ולא בדיקתו קודם לבישה ואחר כך נמנאל עליו דס: **אס מגיע**. כהם: **כנגד צית הסורפה של ארוכה**. טמאה אף ארוכה כו"ש קצרה: **ואס לאו טהורה הארוכה**. אבל קצרה ולענין דינא. דכבוס הכהם מן החלוק תנן דחצירתה מולה בזה דלמרה אחרונה לא מהימנת לי דאת בדקתיה: שתיקן

ברבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא דרבי נחמיה כיון דדבר שהכתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה והוא ^(א) משמיתא דבסמוך נהי דלא מקבלה טומאה מ"מ מקבל טומאה בנגעים: ^(א) **במדרה** שבמזאז שהיא **טמאה**

מדרבנן רב אשי אמר שמואל הוא דאמר כר' נחמיה דתנן ^(ב)ר' נחמיה אומר אכל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים בשלמא לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא לרב ירמיה מאי איירא קרקע אפילו גלימא נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא גלימא דלא מבדק שפיר ואיכא למימר מעלמא אתא אלא אפילו קרקע דמבדק שפיר דאיכא למימר מגופה אתיא טהור: על עקבה ועל ראש גודלה טמאה וכו': בשלמא עקבה עביד דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה מאי טעמא וכו' תימא זימנין דנגע בעקבה ומי מחזקינן טומאה ממקום למקום והתניא ידיתה לה מכה בצוארה ^(ג) שתוכל לתלות תולה על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה ואין אומרים שמה בידה נטלתו והביאתו לשם אלא ישאני ראש גודלה דבהדי דפסעה עביד דמתרמי ולא מחזקינן טומאה ממקום למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה טמאה מפני שידים עסקניות הן מאי טעמא לאו משום דאמרינן בדיקה בחד ידא ונגעה באידך ידא לא ישאני ידה דכולה עבידא דנגעה: על שוקה ועל פרסותיה מבפנים וכו': מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים או בלחוצי ת"ש דתני רב קטינא יעד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים רב חייא בריה דרב אויא מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים בעי רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין טיפין מהו לרוחב ירכה מהו ית"ש על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא על בשרה מאי לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד כרצועה ההיא איתתא דאשתכח לה דמא במשתיתא אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה יתזייל ותיתי והתניא ^(ד)אין שונין בטהרות כי אמרינן אין שונין לקולא אבל לחומרא שונין: היתה פושטתו וכו': תניא אר"א בר' יוסי דבר זה הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי אצל חכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה ת"ר הארוכה שלבשה חלוקה של קצרה וקצרה שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע כנגד בית התורפה של ארוכה שתיהן טמאות ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טמאה תניא אידך בדיקה חלוקה ^(ה) והשאילתו לחבירתה היא טהורה וחבירתה תולה בה אמר רב ששת ולענין דינא תנן אבאל לענין טומאה היא טהורה וחבירתה טמאה מאי

הרואה כתם פרק שמיני נדה

ברבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא דרבי נחמיה כיון דדבר שהכתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה והוא ^(א) משמיתא דבסמוך נהי דלא מקבלה טומאה מ"מ מקבל טומאה בנגעים: ^(א) **במדרה** שבמזאז שהיא **טמאה** מדרבנן. פי' הקונטרס דתלינן דלמא ארגשה ולאו אדעתה ואין נראה דאפילו מוחזק לה שלא הרגישה טמאה הואיל וראתה דס נדות ורב אשי נמי מודה אדלשמואל היכא דלא הרגישה טהורה מן המורה וטמאה אי מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמנאל אקרקע דטהורה אפילו מדרבנן: **ומי** מחזקינן טומאה במקום לפקום. וקשה דמאי פריך דודאי להקל לא מחזקינן אבל להחמיר כי הכא מחמירין דהכי אמר לקמן אין שונין בטהרות להקל אבל לחומרא שונין ויש לומר כיון דכתמים דרבנן אי איתא דתלינן להחמיר להקל נמי היה לנו לתלות בדבר הרגיל קצת אבל לענין ממקום למקום שאין רגילות כל כך אמרינן לקמן בסמוך דאפילו בזממים שונין לחומרא ולא להקל היתה דליפסוך ממתינותי שלא כנגד המורפה טהורה ולא אמרינן שמה בדיקה בחד ידא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התורפה. וי"ל דאם איתא דבדיקה בידה נמצאה טמא היתה זכורה שאין דרך אשה לשכוח כשהיא בודקת ומנאה טמאה היתה זכורה והוא רמיא אדעתה שהיא טמאה אבל כי נגענה דגם שעל כתפה לא רמיא אנפשה כיון דאין זה דס טמא ובסמוך גבי דס טמא דפריך ואימא דבדיקה צהאי ידא ונגעה באידך פריך מכ"ש וממתינותי נמי הוה מני למפך ^(ו) ויש לחלק בין ממקום למקום דהכא להווא דפ"ק (לעיל דף ד.) דהתם טומאה עלמה בזה ממקום למקום והכא טומאה עלמה בזמקום אחד עומדת:

מקום חבק. פרש"י שהוא קפץ היכר והשוק וחצק הוא מקום מתחת הגידים שחובקים היכר והשוק וצערון פירש שנועלין אפסילאות שיש בה לולאות ומקום חצור הלולאות קרי חצק ועוד פירש פירוש אחר שסופף השוק על היכר מה שמתכסה הצצר ע"י כפיפת השוק על יכר שחובקין זה את זה: **בשורה** מהו. מקום חבק: **בשורה** מהו. אומר ר"י דהיינו טיפין טיפין דאי חצוצרת השורה יחד היינו רלוועה על יכר שחובקין זה את זה קרי מקום חבק: **בשורה** מהו. אומר ר"י דהיינו טיפין טיפין דאי חצוצרת השורה יחד היינו רלוועה דבסמוך וטיפין טיפין היינו מעורבצין שאינו לא כשיר ולא כשורה והא דאמר לקמן טיפין טיפין אין מלטריפין היינו על הצגד והכא מייירי על בשרה דיש יותר לתלות דגם מאכלות על הצגד מעל בשרה:

ורענין דינא תנן. וא"ת מדינא נמי מתחייב השניה לכבוס כדאמר בהמדיר (כתובות עו:) כל שנולד ספק ברשותו עליו להציא דבראשיתו ועוד יש לומר דהתם קאמר שאס ירצה להוציא לא תחייב האחרונה לכבוס: **מאי** דינא תנן. הקשה הריב"ז לענין דינא נמי נימא כאן נמצאו כאן היו כדאמרינן בשיליה המדיר גבי מומין וגבי טריפות. וי"ל דהתם נשניתא האשה מרשות האב עצמה לרשות הבעל והפרה מרשות המוכר לרשות לוקח אבל הכא לא יצא החלוק מרשות בעלת החלוק דאינו ביד השניה בתורת מתנה ומכר אלא בתורת שאלה. ואומר לו בפרשותך נולדו

נה.

ב א מיי פ"ט מהל' אסורי ביאה הל"ו [סמנ' לאוין קאל] טושי"ע יו"ד סי' קף סעי' י:

י ב מיי פ"ט מהל' אסורי ביאה הל' כה פמג לאוין קאל טושי"ע יו"ד סי' קף סעי' יא וסעיף יח:

יא ג ד ה מיי שם הל"ט טושי"ע שם סעיף יא:

יב ב מיי שם הל"ט טושי"ע שם סעי' ט:

יג ז טושי"ע שם סעי' לב:

יד ח מיי שם הל' לא טושי"ע שם סעי' מח:

מו ט מיי שם הל' ל וע"ש טושי"ע שם סעיף מ:

 תוס' הרא"ש
פרך מינה תחילה: על כתיפה אינה תולה. וא"ת דילמא לקולא דקאא אבל לחומרא כמו על גודלה מחזקינן טומאה במקום למקום. וי"ל כיון דכל פיקד כתמים הם מדרבנן ומקילינן בהו כדתנן בפירוקין אי מחזקינן דס במקום למקום לחומרא ה"ה לקולא. וחזמה ליפסוך ממתינותין שלא כנגד בית התורפה טהורה ולא אמרינן שמה בדיקה בחד ידא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התורפה. וי"ל דאם איתא דבדיקה בידה נמצאה טמא היתה זכורה שאין דרך אשה לשכוח כשהיא בודקת ומנאה עצמה טמאה. והא דפריך בסמוך גבי דס טמא דאימור בדיקה בחד ידא ונגעה באידך ידא מכ"ש פריך דבעלמ' את לן

למימר הכי ועל מתניתין הוה מצי למיפרך: עד מקום חבק. פרש"י חבק מקום מחותה הגידים שחובקים היכר והשוק וכנגד אותו חבק למטה עד פרסת רגלי' ולמעלה עד אותו מקום קרוי בפנים ומקום חבק דהיינו רוחב הגידים מיבעיא ליה אי כלפנים אי בלחוצי. ובערוך פי' כשמעלין את השוק באפסילאות שיש להם לולאות ומקום חצורק חצורק שם כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה מן הכשר על ידי כפיפת השוק על היכר היו מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשוין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשוין בשניו דאי לאו הכי למה יש להסתפק בטיפין ורבינו שמואל פירש כשורה היינו הרבה שורות. וטיפין טיפין מצנין לפרושי עשוין כשורה או כשיר והא דאמרינן בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה בהם מאכלות: לאו לאיתויי כה"י. תימא מנא ליה דאתא לאיתויי דילמא בכתם כי אורחיה מיייר. וי"ל מדקאמר האי לישנא ספק טהור ספק טמא ולא קאמר על בשרה ספק טמא משמע דאתא לאשמעינן שום חידוש בכתם משונה: **לענין דינא** תנן. הקשה הריב"ז לענין דינא נמי נימא כאן נמצאו כאן היו כדאמרינן בשיליה המדיר גבי מומין וגבי טריפות. וי"ל דהתם נשניתא האשה מרשות האב עצמה לרשות הבעל והפרה מרשות המוכר לרשות לוקח אבל הכא לא יצא החלוק מרשות בעלת החלוק דאינו ביד השניה בתורת מתנה ומכר אלא בתורת שאלה. ואומר לו בפרשותך נולדו